

PREGONER

de Tivenys

Lo Pregoner construeix (no destrueix)

Este editorial respon a l'article d'esta mateixa edició del Grup Socialista del PSC, amb la voluntat d'aclarir, de manera serena però ferma, diversos aspectes del debat generat. Lo Pregoner és una revista elaborada per voluntariat, sense finalitat partidista, i que per primera vegada ha oferit a totes les formacions un espai estable i igualitari per expressar-se.

Precisament per això, lamentem profundament que este espai s'hagi utilitzat per desacreditar la revista arran de la incomoditat que va causar l'article d'un altre grup, el qual qüestionava la seua coherència política. Esta molèstia legítima, en lloc de vehicular-se amb arguments, ha derivat en acusacions infundades i en la construcció d'una narrativa gairebé conspirativa que situa la revista com a responsable d'un debat que, en realitat, és estrictament polític.

Cal recordar que en l'edició anterior ambdós grups van tractar el mateix tema —l'increment del sou de l'alcalde, debatut al ple del 27 de maig— perquè era un assumpte d'actualitat. La coincidència temàtica és natural i no respon a cap intenció de rèplica. Cada grup va exposar la seua postura, tal com correspon en un debat públic. Interpretar-ho com una maniobra premeditada és un error i alimenta un relat de sospita que no s'ajusta a la realitat.

També volem rebutjar les acusacions de manipulació o tracte preferencial. Tots els articles es reben dins termini i se segueixen els mateixos criteris per a tothom. Convertir una coincidència de temes en una teoria de privilegis és injust i distorsiona la funció de la revista, que és estrictament informativa i plural.

La secció de Gestió Municipal reflecteix l'acció institucional del govern; la secció dels grups polítics és un espai plural que Lo Pregoner ha oferit amb convicció, tot i que en ocasions se n'hagi fet un mal ús, perquè creiem que reforça la transparència i la vida democràtica del poble.

Lo Pregoner va néixer per cohesionar i informar, no per convertir-se en blanc de sospites fruit del desacord entre grups polítics. Reafirmem el nostre compromís amb la neutralitat, la igualtat d'espais i el respecte a la ciutadania i al voluntariat que fa possible esta publicació.

 SUMARI

- 4 ■ TIVENYSANS I TIVENYSANES
- 7 ■ GESTIÓ MUNICIPAL
- 13 ■ GRUPS MUNICIPALS
- 14 ■ CULTURA
- 20 ■ PASSEM LO RATO
- 22 ■ PER ALS MENUTS
- 23 ■ SOCIETAT
- 29 ■ ESPORTS
- 30 ■ SALUT

Veïns i veïnes de Tivenys,

Avui em dirigeixo a vosaltres amb un profund sentiment d'agraïment i orgull per reconèixer la gran tasca duta a terme durant els darrers cinc anys en la coordinació i edició de Lo Pregoner, la nostra revista municipal. Un projecte que, gràcies a l'associació L'Activista Cultural, ha estat molt més que un simple butlletí.

Des del primer número, Lo Pregoner ha crescut i s'ha consolidat com un espai de trobada i participació, gràcies a l'esforç voluntari, la dedicació i la passió de persones compromeses amb la vida del nostre poble. Han treballat amb constància i generositat, amb l'únic objectiu de contribuir a la cohesió i al benestar de Tivenys.

Al llarg de les quinze edicions publicades sota la seva responsabilitat, la revista ha reflectit la vida real del municipi: les opinions, les experiències, les idees i les vivències de la nostra gent. Ha estat una eina de transparència i d'informació, apropant els projectes, activitats i reptes del dia a dia a tothom, i reforçant els lligams que ens uneixen com a comunitat.

Ara s'obre una nova etapa: L'Activista Cultural deixa de ser l'entitat encarregada de Lo Pregoner, però la revista no s'acaba. El projecte continuarà avançant, amb un nou impuls que anirem definint entre tots. El que sí que queda clar és que la feina feta durant estos cinc anys ha deixat una empremta profunda i valuosa que forma part de la nostra història recent.

És per això que, en nom de tot l'Ajuntament i de tots els veïns i veïnes de Tivenys, vull expressar el nostre agraïment més sincer a L'Activista Cultural i a totes les persones que hi han col·laborat. La vostra dedicació, estima i compromís han fet possible un projecte que ha enfortit el poble i que ha ajudat a explicar-nos i a reconèixer-nos com a comunitat.

Amb estima i una profunda gratitud,

Eladi Galbe Mauri
Alcalde de Tivenys

“Per a fer vi el raïm ha d'estar madur i les botes, netes”

Al seu document d'identitat hi diu Francisco, però a Tivenys tothom el coneix com a Rogelio. Francisco Rogelio Fons Mauri, de mirada inquieta i clara, duu posada una camisa de quadres de franel·la que el delata com a pagès de militància. D'entrada, m'explica l'anecdota sobre el seu nom oficial. “La meua família passava temporades a Cardó, treballant terres, i de tant en tant venien soldats (el balneari va ser seu de les Brigades Internacionals i hospital d'urgència dels republicans) i mon iaio els donava alguna cosa, una ampolla de vi, una gallina... N'hi havia un que era gallec i li deien Rogelio, i la germana de ma mare es veu que deia que si naixia un xiquet a la família, li posarien Rogelio, perquè al poble no n'hi havia cap. Quan vaig nàixer, em va anar a ‘manifestar’ ma iaia, la mare de mon pare, i així va quedar. Molt més tard, el primer any que vaig anar a França [a veremar], necessitava documentació de l'Ajuntament i vam descobrir que no n'hi havia cap, de Rogelio.” Es veu que sa iaia el va inscriure com a Francisco, com al pare i al iaio. Patia perquè no tingués problemes per a passar la frontera i quan es va anar a fer el passaport, la policia li va permetre signar com a Francisco Rogelio.

Rogelio és, sobretot, un pagès vinculat al vi i a les seues essències, però les terres conreades ara a Tivenys no tenen res a veure amb les vinyes que s'hi treballaven fa dècades. “Va haver un moment que tres quartes parts del poble es feien el vi a casa. Jo a casa sempre ho vaig vore”, explica. Ell va anar cinquanta temporades a França a veremar, a una cooperativa: “Als 20 anys ja hi vaig anar per primera vegada. El contacte aquí era ‘Mancebo’”. Recorda que entre les dos cooperatives de destí, van arribar a anar-hi 40 persones, no tots del poble. També hi havia gent de Xerta, Aldover, Tortosa, del Delta. També hi va anar alguna vegada a collir remolatxes prop de París.

Ha sigut pagès tota la vida, a cura de les finques familiars: oliveres, garrofers, ametllers i vinya. També ha criat pollastres i ovelles, poques. “Hi havia gent que em preguntava que com és que marxava cap a França amb la faena que tenia aquí”. Ell recorda que el van aconsellar que aguantés tot el que pogués anant a veremar al país veí, que així podria cobrar també la jubilació de l'Estat francès per haver-ne estat contribuent.

Rogelio durant l'entrevista.

Anaven a treballar a prop d'Aix en Provence, a l'àrea metropolitana de Marsella. “Els primers anys, anàvem en tren, primer fins a Nimes i després fins a Marsella; més tard viatjàvem amb la furgoneta de ‘Mancebo’”. Posteriorment, el vehicle que portava als tivenysans era la furgoneta d'Agustí de ‘Minguillo’, que tenia els mateixos cognoms que Rogelio (Fons Mauri) i corria en bicicleta i que sempre la prenia cap a França per a sortir cada dia una estona, al migdia que tenien dos hores per a dinar o quan acabaven la jornada a les vinyes i al celler. “Un dia se'n va anar i era tard i no tornava, i allavons no teníem telèfons mòbils... Mentre pensàvem què fer va acudir, i va explicar que havia marxat amb el vent d'esquena i la tornada, amb el vent de cara, se li va fer molt llarga”, relata Rogelio. Gent treballadora, incansable, dins i fora de la faena. Rogelio diu que feia més hores que la resta perquè feia d'ajudant del ‘pompista’, que concreta que era qui omplia els tancs i transvasava el vi.

La modernització del treball va marcar la reducció de l'oferta de faena: “Els últims anys, érem quatre. Les màquines ens anaven fent fora. Al principi el raïm el portàvem a mà en caixes que anàvem buidant, però després s'hi van posar les màquines i els camions o tractors amb el bolquet”.

“Em vaig jubilar als 66 anys. En quedaven pocs i jo els vaig dir que si volien mantindria el contacte amb l'empresa per a que hi poguessen continuar anant-hi. Allà donaven el dinar fet, però ells volien que també els portessen el sopar, per poder anar al bar en plegar. Entre unes coses i altres, quan vaig plegar jo ja no hi va anar ningú més”, conclou respecte a l'època francesa, que ha marcat la seua vida laboral.

Revela que ara cobra de França “la vellesa i la complementària” (una jubilació complementària que es fonamenta també en un mecanisme de repartiment), que Rogelio explica que és una paga que es dona “quan hi has anat molts anys i hi has fet despesa”.

A part dels diners, hi va fer vincle: “Sempre m'hi he trobat molt bé allà. Amb gent d'allà encara ens escrivim i tenim contacte. Ells venien i jo hi anava, sobretot treballadors i les seues famílies. Ells han vingut molts anys a caçar tords i hem lligat sempre molt bé. Ara potser vindran al temps de la taronja i la mandarina, dos matrimonis, i així marxen carregats”, continua.

Marxaven a fer la verema cada any per les voltes de Sant Miquel i al principi hi estaven uns dos mesos, perquè tot el treball era manual: molta força i molt de tràfec amb les caixes. Els feien un contracte per 40 dies. Després, el treball es va mecanitzar i les dos cooperatives que donaven faena a la gent del Baix Ebre es van acabar fusionant. Allavons, el temps d'estada a Aix en Provence per la verema es va reduir. De totes maneres, Rogelio, com que a Tivenys treballava per a casa, s'ho podia manegar per anar unes setmanes a França. Per als que aquí eren assalariats, els era molt més complicat.

Les vinyes de la família de Rogelio a Tivenys estaven a La Murta. “Teníem tres o quatre bancals de vinya que,,,bé!, bé!”, expressa. Tota l'horta actual de Tivenys era de vinya, rememora, i als Masos té al cap una masia que a la caseta hi posava 'La masia de los viñedos'. “Veremàvem per Sant Miquel. Però tot aquell vi de les zones properes al riu –explica Rogelio- cada vegada era més aigualit i de seguida es feia agre i l'havien de vendre de seguida. A la muntanya, el vi era més bo”. I així es van anar arrencant primer les vinyes de l'horta, i a tot el terme en general la vinya es va anar substituint, en l'ordre que manté Rogelio, pel préssec, la mandarina i l'oliva. “Avui amb tants 'jabalis' que hi ha, veremarien ells abans que natros”, fa broma. La família de Rogelio va ser de les últimes a renunciar a la vinya. Trepitjaven el raïm en una 'piadora' de peus i després es passava al trull (la premsa per a fer el vi), detalla. “Mon iaio sempre volia que el vi fos negre, negre, espès, que es pogués tallar en un 'gavinyet', però a la gent va haver un moment que no li agradava tant, no es venia tan bé, i vam passar a fer com un rosat”.

Rogelio al celler d'Aix en Provence

Per a aconseguir-ho, evitaven que el vi es barrejés massa en la brisa (la pell del raïm) o en la grapa (totes les parts sòlides, pell i llavors). A la brisa, com a residu del procés, se li donava un altre ús: “La rentàvem i esta aigua feia cap a les destil·leries per a fer alcohol”, explica Rogelio.

El que sap de vins, ho va aprendre sobretot a casa. A França es limitava a fer una faena més mecànica. “Potser si haguéssim après més l'idioma, hauríem après més coses (sobre l'elaboració del vi allà), però com que no ho necessitàvem, perquè ja ens entenien...El sogre del 'Metre', Vicent, i jo anàvem a comprar menjar a les botigues, però assenyalant les coses no ens calia parlar gaire francès”, somriu.

Quan s'acabava la campanya, els francesos sempre els feien fer una paella. A Rogelio li agrada cuinar, coses bàsiques, sense complicar-se massa. Recorda que a Tivenys quan entraven a la muntanya i s'hi quedaven uns dies per a llaurar i treballar la terra, el pare sempre li deia que plegués una mica abans per a que anés fent els preparatius del dinar. Durant la conversa, em revela que la tarda anterior se l'ha passat a la cuina, fregint patates de palla.

A França tenien a la seua disposició dos barracots de fusta. Un feia de cuina i menjador i a l'altre hi havia els lavabos i els llits. Després, quan eren menys, els van arreglar un pis a la cooperativa. “Sempre hi vam estar bé”. M'ensenya fotos de París, de la Torre Eiffel, de carrers de botigues de luxe, fins i tot d'un quadre de vinya que hi havia al mig de la capital francesa i que Rogelio no es va estar de fotografiar en una de les escapades llampec que hi feien des de Marsella. També m'ensenya fotografies de grup de la gent que anaven a veremar al país veí. “Tots són morts excepte este i jo”, me diu, amb 83 anys. “Què em va agradar més de París? Les dones”, assegura, i torna a somriure.

Rogelio amb companys tivenysans a França.

L'experiència francesa, Rogelio l'enceta després de fer el servei militar a Melilla, una experiència que també el marca i que li aporta igualment amistats que ha mantingut en el temps. És un home que no ha tingut parella estable ni fills i transmet que valora d'una forma sentida l'amistat. Del servei militar, explica que va estar quatre mesos "vivint en una cova", al Peñón de Vélez. Allà havien de fer guàrdies, per a detectar qualsevol indici de revolta àrab, diu Rogelio. A ell li tocava estar-se al costat d'un antic cementeri i tot i que feia temps que no hi enterraven ningú, no li feia gens de gràcia. Això sí, aprofitava una làpida que era l'únic punt on tocava el sol, per a escriure les cartes que enviava cap a casa. Recorda que havia anat a seguir el sorteig de la 'mili' a Tarragona i que només demanava interiorment que no li toqués a la regió de Sidi Ifni, una província que durant anys va ser espanyola, al cor del Marroc, i que els reclutes havien de defensar un cop acabada la guerra de l'Ifni-Sàhara. "Allà havien estat en guerra i feia por". Fa poc, el seu amic Fernando Ruiz Alonso, de Madrid, amb qui va coincidir a Melilla i amb qui sempre anaven junts mentre servien a la pàtria espanyola, el va venir a veure a Tivenys, perquè estava estiuant a Peníscola. S'havien escrit regularment, però feia 60 anys que no es veien. Dixa entreveure que va ser un moment màgic, per a Rogelio: "Li vaig donar una caixa de pastissos del poble, encara calents, i una ampolla d'oli del molí de Sorra i una ampolla de cava".

Del temps a Melilla també recorda les colles de bascos que sembla ser que cuinaven carn de gat, perquè allà n'hi havia molts. "El servien en cassoles amb patates, all i julivert, i feia molt bon aroma, però jo no en vaig menjar mai, que sàpiga".

M'ensenya la casa i les antigues botes de vi que guarda a la planta baixa. Encara beu vi, Rogelio, però ara l'ha de comprar. "El compro a la Sílvia. Me penso que és de Batea." Afirmar que "el principal del vi és que el raïm estiga madur i que les botes on l'has de posar estiguen netes i bé". "Mon pare, que li deien Salai, quan els tastadors l'avisaven que el vi potser se n'aniria, traïa l'aire de la bota i cremava una metxa". Que el vi se n'anés volia dir que es tornaria agre. "Hi havia llocs que hi posaven sulfat, per a donar-li força, però nosaltres no" No hi posaven res químic. Se li nota un punt de nostàlgia.

Rogelio amb el seu amic Fernando Ruiz Alonso a la mili.

Rogelio amb el seu amic Fernando Ruiz Alonso a Tivenys.

Resum dels darrers plens municipals

Els següents plens municipals han estat retransmesos en directe per les xarxes socials de l'Ajuntament de Tivenys i es poden veure en diferit al canal de Youtube de l'Ajuntament. També es poden consultar les actes detallades a la seu electrònica de l'Ajuntament de Tivenys.

PLE MUNICIPAL DEL 3 DE JULIOL DE 2025

SECRETARIA

1. ACORD PER LA DESIGNACIÓ DE LES FESTES LOCALS DE TIVENYS PER A L'ANY 2026. APROVAT PER UNANIMITAT.
2. APROVAR L'EXPEDIENT DE CONTRACTACIÓ PER A L'ADJUDICACIÓ DEL CONTRACTE ADMINISTRATIU DE LES OBRES " REFORMA INTERIOR I AMPLIACIÓ DEL CASAL DE LA GENT GRAN. APROVAT PER UNANIMITAT.
3. ACORD PER APROVAR LA MODIFICACIÓ DE LA RELACIÓ DE LLOCS DE TREBALL DE L'ENS LOCAL DE TIVENYS, RESPECTE AL LLOC DE SECRETARI. APROVAT PER UNANIMITAT.
4. ACORD APROVACIÓ INICIAL MODIFICACIÓ DE PLANTILLA DE PERSONAL PER AGRUPACIÓ AMB L'AJUNTAMENT D'ALFARA DE CARLES PEL SOSTENIMENT EN COMÚ DEL LLOC DE SECRETARIA-INTERVENCIÓ. APROVAT PER UNANIMITAT.
5. ACORD PER . INICIAR L'EXPEDIENT PER A LA DECLARACIÓ DEL BÉ L' ANTIGA FÀBRICA DE FARINA DE GONZÁLEZ COM A BÉ CULTURAL D' INTERÈS LOCAL. APROVAT PER UNANIMITAT.
6. ACORD PER L'APROVACIÓ DEL PROTOCOL D'AGERMANAMENT ENTRE ELS MUNICIPIS DE TIVENYS I VIANA DO CASTELO. APROVAT PER UNANIMITAT.
7. APROVACIÓ DEFINITVA DE L'AGRUPACIÓ DELS MUNICIPIS DE TIVENYS I ALFARA DE CARLES PER AL SOSTENIMENT EN COMÚ DEL LLOC DE SECRETARI – INTERVENTOR, I L'APROVACIÓ DELS ESTATUTS QUE EL REGULEN. APROVAT PER UNANIMITAT.

INTERVENCIÓ

8. RECONeixEMENT DE BONIFICACIÓ DE L'IMPOST SOBRE CONSTRUCCIONS ,INSTAL·LACIONS I OBRES C/ BENIFALLET 18 (DECLARACIÓ D'ESPECIAL INTERÈS O UTILITAT MUNICIPAL). APROVAT PER UNANIMITAT.
9. DACIÓ DE COMPTE DE LA RESOLUCIÓ D'APROVACIÓ DE LA LIQUIDACIÓ DE L'EXERCICI 2024.
10. ACORD D'APROVACIÓ PROVISIONAL DE MODIFICACIÓ DE L' ORDENANÇA FISCAL QUE REGULA LA TAXA PER OCUPACIÓ PRIVATIVA I APROFITAMENT ESPECIAL DEL DOMINI PÚBLIC. APROVAT PER UNANIMITAT.
11. PROPOSTA APROVACIÓ INICIAL MODIFICACIÓ DE CRÈDIT PER TRANSFERÈNCIES 1/25. APROVAT PER UNANIMITAT.

PLE MUNICIPAL DEL 30 DE JULIOL DE 2025

ALCALDIA

1. APROVACIÓ ACTA DE LA SESSIÓ ORDINÀRIA PLE 3/25. APROVAT PER UNANIMITAT.
2. APROVACIÓ ACTA SESSIÓ EXTRAORDINÀRIA PLE 4/25. APROVAT PER UNANIMITAT.
3. DACIÓ DE COMPTE DELS DECRETS DE PRESIDÈNCIA DEL NÚM 213 AL NÚM 289 DE 2025

SECRETARIA

4. APROVACIÓ CONVENI CCBE SUBVENCIÓ DIRECTA PLA LOCAL DE JOVENTUT 2025. APROVAT PER UNANIMITAT.

PLE MUNICIPAL DEL 17 DE SETEMBRE DE 2025

SECRETARIA

1. APROVACIÓ CONVENI CATSALUT CESSIÓ DEL CONSULTORI MUNICIPAL 2025-2028. APROVAT PER UNANIMITAT.
2. APROVACIÓ CONVENI INTERADMINISTRATIU 'CONVENI AMB EL COPATE PER A LA INSTAL·LACIÓ D'UN PUNT DE RECÀRREGA PER A VEHICLES ELÈCTRICS - PROJECTE SMART RURAL EBRETERRITORI- ELECTROMOBILITAT. APROVAT PER UNANIMITAT.
3. APROVACIÓ INICIAL PROJECTE MILLORA INFRAESTRUCTURES VIÀRIES- ACTUACIONS TIPUS II - INVERSIONS- SUBVENCIÓ CAMINS DARP. APROVAT PER UNANIMITAT
4. APROVACIÓ INICIAL PROJECTE MILLORA INFRAESTRUCTURES VIÀRIES- ACTUACIONS TIPUS III - INVERSIONS- SUBVENCIÓ CAMINS DARP. APROVAT PER UNANIMITAT
5. PROPOSTA D'ACORD D'APROVACIÓ INICIAL DEL DOCUMENT DUPROCIM TIVENYS 2025. APROVAT PER UNANIMITAT.

INTERVENCIÓ

6. PROPOSTA D'APROVACIÓ INICIAL MODIFICACIÓ DE PRESSUPOST 4/2025 CRÈDIT EXTRAORDINARI - AIRE CONDICIONAT CONSULTORI MÈDIC. APROVAT PER UNANIMITAT.
7. PROPOSTA APROVACIÓ INICIAL MODIFICACIÓ DE PRESSUPOST 5/2025 CRÈDIT EXTRAORDINARI - ESCALFADOR CAMP FUTBOL. APROVAT PER UNANIMITAT.
8. DACIÓ DE COMPTE DEL DECRET NÚMERO 2025-0000320 - MODIFICACIÓ DE PRESSUPOST NÚMERO 3/2025 MITJANÇANT INCORPORACIÓ DE ROMANENTS DE CRÈDITS D'EXERCICIS ANTERIORS
9. DACIÓ DE COMPTE DE L'INFORME DE LA INTERVENCIÓ DE FONDS - INFORME EXECUCIÓ TRIMESTRAL 2N TRIMESTRE 2025
10. DACIÓ DE COMPTE DE L'INFORME DE LA INTERVENCIÓ DE FONDS - INFORME PMP - 2N TRIMESTRE 2025

PLE MUNICIPAL DEL 15 D'OCTUBRE DE 2025

ALCALDIA

1. APROVACIÓ ACTA SESSIÓ ORDINÀRIA PLE JULIOL 5/25. APROVAT PER UNANIMITAT.
2. APROVACIÓ ACTA SESSIÓ EXTRAORDINÀRIA 6/2025 SETEMBRE. APROVAT PER UNANIMITAT.
3. DACIÓ DE COMPTE DELS DECRETS DE LA PRRESIDÈNCIA DEL NÚM 290 AL NUM 365 DE 2025

SECRETARIA

4. PROPOSTA INICI RESOLUCIÓ CONTRACTE "REFORMA INTERIOR I AMPLIACIÓ CASAL GENT GRAN" DE L'AJUNTAMENT DE TIVENYS PER URGÈNCIA. APROVAT PER UNANIMITAT.
5. PROPOSTA PLE APROVACIÓ NOVA LICITACIÓ OBRA "REFORMA INTERIOR I AMPLIACIÓ DEL CASAL DE LA GENT GRAN" _ OBERT _ URGÈNCIA. APROVAT PER UNANIMITAT
6. MODIFICACIÓ DE LA PLANTILLA DE PERSONAL PER A LA CREACIÓ D'UNA PLAÇA DE PERSONAL FUNCIONARI/A INTERÍ/NA, D'AUXILIAR ADMINISTRATIU/A C2 I UNA PLAÇA DE PERSONAL LABORAL TEMPORAL OFICIAL DE 2ª C2. APROVAT PER UNANIMITAT
7. APROVACIÓ DEFINITIVA DEL PROJECTE "TREBALLS DE PREVENCIÓ LOCAL DE INCENDIS FORESTALS ANY 2025". APROVAT PER UNANIMITAT

INTERVENCIÓ

8. RECONeixEMENT DE BONIFICACIÓ DE L'IMPOST SOBRE CONSTRUCCIONS, INSTAL·LACIONS I OBRES C/ DEL RIU 14 (DECLARACIÓ D'ESPECIAL INTERES O UTILITAT MUNICIPAL DE LES CONSTRUCCIONS, INSTAL·LACIONS I OBRES). APROVAT PER UNANIMITAT
9. APROVACIÓ INICIAL MODIFICACIÓ DE CRÈDIT DEL PRESSUPOST 7 /2025 (PER SUPLEMENT DE CRÈDIT I CRÈDIT EXTRAORDINARI. APROVAT PER UNANIMITAT

Tivenys formalitza el seu primer agermanament amb Viana do Castelo

El passat 18 d'agost de 2025, Tivenys va formalitzar el seu primer agermanament amb la ciutat portuguesa de Viana do Castelo, situada al nord de Portugal, a la desembocadura del riu Lima i a uns 60 km al nord de Porto. L'acte institucional va tenir lloc a la seu de la Càmera municipal de Viana do Castelo, coincidint amb la celebració de la festa d'Agonia, considerada la més rellevant del país. En representació del nostre municipi hi van assistir l'alcalde Eladi Galbe i el regidor Jordi Piñol, que van ser rebuts amb gran atenció i cordialitat durant els tres dies de la celebració.

Un agermanament entre pobles és un acord de cooperació i amistat que permet establir vincles duradors en àmbits culturals, socials i turístics. En este cas, l'acord preveu intercanvis i projectes conjunts en àrees tan diverses com la cultura, medi ambient, educació, etc., amb la participació no només dels ajuntaments, sinó també d'associacions i organitzacions de la societat civil.

La signatura de l'acord va anar a càrrec del president de la Càmera municipal de Viana do Castelo, Luís Nobre, i de l'alcalde de Tivenys, Eladi Galbe. Una figura clau en l'organització de l'esdeveniment va ser Marco Montenegro, cap de gabinet de l'alcalde de Viana, que també havia visitat Tivenys durant FirArrels com a representant oficial de la seva ciutat.

El lligam entre Viana do Castelo i Tivenys es va intensificar arran de la participació de Viana do Castelo a FirArrels 2024, la mostra gastrocultural que se celebra a Tivenys i que aquell any va estar dedicada a Portugal. La ciutat portuguesa va exposar el seu potencial en música, folklore, gastronomia i artesanía, enfortint els llaços culturals i promocionant la regió del Minho. La participació portuguesa va ser considerada molt enriquidora, i va facilitar la proposta d'agermanament que es va fer pública durant la clausura de FirArrels.

Com a mostra de la cultura i l'artesanía local, els representants de Tivenys van obsequiar Viana do Castelo amb una peça de la Ceràmica Picurt, cedida desinteressadament pels seus propietaris, deixant així una empremta tangible de l'artesanía local.

El paper de la Delegació del Govern a Portugal, encapçalada pel delegat Rui Reis, va ser rellevant en la interlocució i coordinació entre els dos ajuntaments perquè Viana do Castelo pogués participar a FirArrels i establint les bases per a un agermanament fructífer.

Este acord obre la porta a futurs projectes conjunts, consolidant Tivenys com un poble amb projecció i establint un pont sòlid d'amistat amb Viana do Castelo.

Prevenció d'incendis a Tivenys: una actuació pionera amb el COPATE

Este passat novembre, Tivenys ha estat protagonista d'una acció destacable de gestió forestal: la neteja de franges forestals amb l'objectiu de prevenir incendis, coordinada pel Consorci de Polítiques Ambientals de les Terres de l'Ebre (COPATE), amb el tivenysenc Guillem Argelich al capdavant. L'actuació combina seguretat, sostenibilitat i suport als agricultors, i marca un precedent en la gestió forestal del municipi.

Els treballs s'han centrat en cinc camins principals del terme, amb una longitud total d'uns 9,5 km i una superfície aproximada de 6,5 hectàrees. La feina ha consistit a netejar els laterals dels camins, eliminant arbrissat i vegetació no essencial, tot mantenint arbres productius com garrofers i oliveres. Això permet als vehicles d'emergència circular amb més facilitat i seguretat en cas d'incendi, alhora que facilita l'accés dels agricultors als seus camps i contribueix a un paisatge més ordenat i accessible.

Una part clau del projecte ha estat la col·laboració amb els propietaris dels terrenys afectats. Més d'un centenar de persones, distribuïdes en 180 polígons del terme, han donat el seu vistiplau, permetent que els treballs es desenvolupin de manera consensuada i respectuosa amb els interessos particulars. L'Ajuntament de Tivenys ha jugat un paper essencial en la tramitació dels permisos i la comunicació amb els propietaris, garantint un procés àgil i coordinat.

El projecte ha comptat amb un finançament de 15.000€ aportat per la Diputació de Tarragona i amb el suport tècnic del COPATE, que ha assegurat la correcta gestió dels espais forestals sense afectar la producció agrícola. Segons responsables del consorci i de l'Ajuntament, es preveu una segona fase per al proper any, centrada en zones amb risc especial com el barranc de la Mora. L'objectiu és reforçar el mosaic agrícola del municipi, mantenint un equilibri entre terrenys cultivats i zones forestals, clau per minimitzar la propagació de possibles incendis.

L'alcalde de Tivenys, Eladi Galbe, ha destacat que la iniciativa marca "un abans i un després" en la gestió forestal local, mentre que la vicepresidenta del COPATE, Diana Valimanya, subratlla que es tracta d'un compromís amb la seguretat, el territori i la comunitat.

Esta actuació no només augmenta la protecció davant del foc, sinó que també és un exemple de com la coordinació entre administracions, propietaris i tècnics pot generar beneficis visibles per a tots els veïns.

STUDIO

14 24

I M M A M E L I C H

Av. Generalitat 16
Tortosa
607333802

Almàssera BELCAR, C.B.

Molí de Sorra
BELTRAN CARLES
Oli de Tivenys

Horta Assut, 4
TIVENYS
977 496 100
649 171 312

Visita de la nova directora territorial d'Administració Local

El passat divendres 27 de juny, l'Ajuntament de Tivenys va reunir-se amb la nova directora territorial d'Administració Local, Antonieta Garcia. Durant la trobada es van presentar els projectes previstos per esta legislatura, amb el Pla Únic d'Obres i Serveis (PUOSC) com a protagonista.

L'administració local és l'encarregada de gestionar i millorar els serveis i infraestructures dels municipis, com ara carrers, escoles, parcs o serveis socials. El PUOSC és un programa de la Generalitat que facilita finançament i suport tècnic per a l'execució d'obres i serveis de millora, permetent portar a terme projectes com la reforma de carrers, la construcció d'instal·lacions o la modernització d'equipaments municipals.

Durant la trobada, també es van traslladar les necessitats i demandes específiques de Tivenys, destacant les particularitats del municipi i la importància d'apropar l'administració als veïns i veïnes.

Reunió amb els Serveis Territorials de Drets Socials i Inclusió

A inicis d'octubre, l'alcalde de Tivenys, Eladi Galbe Mauri, es va reunir amb Javier Sánchez Martínez, director dels Serveis Territorials de Drets Socials i Inclusió a les Terres de l'Ebre.

Els Serveis Territorials de Drets Socials i Inclusió són una extensió del Departament de la Generalitat que gestiona polítiques d'atenció social, com l'assistència a la gent gran, les persones en situació de dependència, les famílies i altres programes d'inclusió i protecció de les persones més vulnerables.

Durant la trobada es van tractar les necessitats del municipi i els projectes en marxa relacionats amb els serveis a les persones, amb especial atenció a la gent gran. La reunió reforça la col·laboració entre el municipi i l'administració territorial per millorar els serveis socials i acostar-los als veïns i veïnes.

ACTUACIONS EN L'ESPAI PÚBLIC

Instal·lació de plaques fotovoltaïques a l'escola municipal amb l'objectiu millorar l'eficiència energètica.

Treballs adjudicats a l'empresa Emis Manteniments i Serveis, SL amb un pressupost d'adjudicació de 31.399,50€ , subvencionat per la Generalitat.

Tasques de millora i reparació dels següents camins afectats per les pluges:

- Lloas/Majons
- Boca de Foix
- Seguerol
- Vall d'Horta
- Lligallo de calambrell
- Murta/Tossa
- Aiguaviula
- Estany
- Coll Garrofer

Obres de millora del ferm en un petit tram de l'inici del camí de Valljardina "La Vall". Executades per Acciona.

Pintar l'interior i l'exterior de les instal·lacions del CEC millorant així l'eficiència energètica i la imatge de l'espai.

Executa l'empresa DECOPINSER SA per un import de: 43.315,58 euros provinents del Fons de Transició Nuclear de la Generalitat de Catalunya i el Pla Impuls de la Diputació de Tarragona.

Dos nous espais municipals al servei de Tivenys

Des del nostre grup municipal volem posar en valor la importància de dues actuacions que, en pocs mesos, han transformat la vida social i comunitària del nostre poble: l'obertura del nou gimnàs municipal i del Centre de Lectura i Espai Jove. Dos equipaments que, avui, són una realitat i que contribueixen de manera directa a fer poble, a generar convivència i a donar vida al nostre municipi.

El gimnàs municipal és un exemple clar d'aquesta aposta. Amb 60 persones sòcies en un poble de només 900 habitants, s'ha convertit en un espai viu, actiu i obert els 365 dies de l'any. Un canvi radical si el comparem amb la situació d'abans, quan només obria dos mesos i pràcticament no tenia ús. Ara, en canvi, aquesta instal·lació s'ha recuperat i dignificat, i s'ha posat al servei de la salut, l'esport i el benestar de tota la ciutadania.

Pel que fa al Centre de Lectura i l'Espai Jove, ja fa més d'un any que estan en funcionament i s'han consolidat com un punt de trobada per als infants, joves i famílies del poble. S'hi organitzen de manera regular activitats i tallers infantils, casals d'estiu i campus, convertint-lo en un equipament dinàmic, educatiu i de cohesió social i ara millorat en la seua totalitat.

Aprofitant l'obertura d'aquests dos espais, també hem fet una aposta decidida per millorar les instal·lacions i, sobretot, per posar en valor la nostra història. És per això que cadascun d'aquests equipaments porta el nom d'un tivençà il·lustre, contribuint així a fer memòria, a sentir-nos orgullosos del nostre passat i a projectar-lo cap al futur.

Des del nostre grup seguirem treballant perquè Tivenys disposi d'equipaments dignes, útils i pensats per a les persones. Perquè fer poble no és només un lema: és una manera d'entendre la política i de servir la comunitat.

Un mitjà públic no pot ser un altaveu polític

Lo Pregoner és un espai finançat amb diners públics i, com a tal, hauria de garantir la neutralitat i el respecte entre totes les veus polítiques del municipi. No es tracta d'un pamflet de partit, sinó d'un servei informatiu destinat al conjunt de la ciutadania. Per això, sorprèn i preocupa veure com, a l'última edició, aquest principi s'ha vulnerat obertament.

L'equip de govern va utilitzar el seu espai per respondre directament a l'article del PSC publicat al mateix número. No només van entrar en rèplica, sinó que fins i tot s'hi permeten recomanar-nos "reflexionar sobre la coherència política", com si el seu criteri tingués rang d'autoritat moral. La pregunta és inevitable: com podien preparar una resposta tan concreta si no havien llegit prèviament el nostre article abans de publicar-se?

Això obliga a plantejar un debat de fons. Si Lo Pregoner es converteix en un espai on el govern llegeix abans que ningú el què dirà l'oposició i pot contestar-ho amb total comoditat, aleshores ja no parlem d'un mitjà plural; parlem d'un mecanisme de control narratiu.

Des del PSC no tenim cap por al debat, però amb regles clares i iguals per a tothom. Si el govern vol replicar opinions, que ho faci en públic, al ple o davant els veïns, i no des d'un espai institucional on només ells poden tenir l'última paraula.

Per coherència democràtica i per respecte a totes i tots els veïns i veïnes que reben Lo Pregoner, reclamem transparència en el procés de publicació i igualtat d'accés a la informació. Un mitjà públic ha d'estar al servei del poble, no del govern.

Perquè quan la veu institucional només ressona en una direcció, ja no informa: manipula.

Si Lo Pregoner acaba sent només la veu del govern, ja no és un pregoner: és un megàfon.

Audició de final de curs de l'Aula de Música de Tivenys

L'Aula de Música de Tivenys continua consolidant-se com un projecte cultural del municipi. El passat 1 de juliol es va celebrar l'audició de final de curs, on els diferents grups van mostrar el treball realitzat durant l'any.

Els alumnes van sorprendre al públic amb la seua evolució i van arrencar grans aplaudiments de les famílies presents.

L'aula ofereix diversos grups i nivells, adaptant-se a les necessitats de totes les persones interessades. És una oportunitat per acostar-se a la música i als instruments sense sortir del poble, fomentant l'aprenentatge i la participació cultural.

El projecte compta amb el suport del seu professor, Jordi Fontanet, alumnes i famílies, que contribueixen a la seua continuïtat i creixement. L'Ajuntament segueix apostant per l'aula i pels diferents projectes culturals de Tivenys, amb l'objectiu de reforçar l'oferta artística i educativa del municipi.

*Cuina tradicional de qualitat,
amb productes de proximitat
i amb tocs innovadors
en un entorn únic.*

977 49 62 80

MCN
Manteniments, Canalitzacions i Neteges, SLU
WC'S PORTÀTILS

☎ 638 913 409
✉ info@mcnservis.com
📍 43500 TORTOSA

**Gestió hidrocarburs, desembussos
buidat de fosses sèptiques, polir i abrillantat
Llimpia de fumerals, perforació de formigons...**

Pubilles i hereus a Tivenys: tradició i modernitat

La quinta del 1974, a l'esquerra, va ser la primera en que totes les quintes podien ser pubilles, i quinta del 1975 a la dreta, la del segon any d'esta nova tradició.

La figura de la pubilla i l'hereu té arrels profundes en la història i el dret civil català. Originàriament, la pubilla era l'hereva universal del patrimoni familiar quan no hi havia fills mascles. Esta institució, documentada des de l'edat mitjana, tenia com a finalitat preservar la unitat del patrimoni i assegurar la continuïtat del llinatge familiar, especialment en l'àmbit rural. El dret català, a diferència d'altres sistemes successoris, reconeixia a la dona esta capacitat d'hereva, fet que demostra un cert avanç en la consideració del seu paper dins la família pagesa.

Amb el pas dels segles, especialment a partir del segle XIX, la pubilla va perdre la seua funció jurídica i es va transformar en un símbol cultural i festiu, vinculat a la identitat i la representativitat de la joventut. Ja al segle XX, en molts municipis catalans, les pubilles van començar a formar part de les festes majors com a figures d'honor. La seua elecció i proclamació van esdevenir actes centrals del calendari festiu, plens de significat social i emocional. Amb el temps, i per fomentar la igualtat, s'hi va incorporar la figura de l'hereu, que complementa i equilibra la representació tradicional.

El pubillatge a Tivenys: de la selecció a dit a la participació col·lectiva

A Tivenys, com en molts altres pobles de les Terres de l'Ebre, la figura de la pubilla es va consolidar a mitjan segle XX com un símbol de prestigi i tradició local. Antigament, les pubilles es triaven "a dit", habitualment per decisió de l'Ajuntament o d'algunes famílies representatives, i no existia la figura de l'hereu. Esta elecció restringida donava rellevància al càrrec, però limitava la participació del conjunt de la joventut.

Amb el pas del temps, i en sintonia amb els valors actuals de participació, igualtat i inclusió, Tivenys ha anat transformant este model. Avui dia, poden ser pubilles i hereus totes les persones de la quinta que compleix 18 anys, així com les de la quinta que compleix 9 anys, formant el pubillatge major i el pubillatge infantil, respectivament.

A més, són els mateixos joves els qui decideixen internament si volen escollir una pubilla i un hereu majors que els representin durant l'any o bé mantenir una representació col·lectiva sense distincions individuals. Esta fórmula, més democràtica i oberta, reforça el sentiment de pertinença i de convivència entre quintes, alhora que manté viva una tradició molt estimada per la població.

Indumentària tradicional i moments per lluir-la

Durant les festes majors, pubilles i hereus participen en nombrosos actes —cercaviles, ofrenes, processons, balls populars, actes institucionals o culturals— on poden optar per vestir peces que evoquen, de manera aproximada, la indumentària tradicional del poble.

A Tivenys, però, com en molts altres municipis de les Terres de l'Ebre, no hi ha hagut una preocupació ni per part de les institucions ni de la població per mantenir un rigor històric en la vestimenta. Amb el temps, les peces tradicionals s'han anat combinant i reinterpretant lliurement: la gent se'n posa les que troba disponibles sense un criteri documentat ni una investigació sobre el patró original. Això ha creat una gran varietat d'estils i combinacions, que no responen estrictament a la indumentària d'època ni a cap referència clara.

Pubilles i hereus 2025.

Malgrat esta evolució desordenada, el que es manté és el valor simbòlic i identitari de la vestimenta: representar el poble, honorar les seues arrels i participar amb orgull dels actes festius. Tant si es vesteix amb peces tradicionals “recreades” com amb adaptacions modernes, allò que realment importa és preservar l’esperit de pertinença i respecte cap a la cultura local, tot mantenint viva una tradició que continua transformant-se amb la seua gent.

La nit de presentació i el ball de gala: elegància i expressió personal

La nit de la presentació de pubilles i hereus, amb el seu posterior ball de gala, és el moment més solemne i elegant de les festes. Representa una vetllada de reconeixement públic i celebració del jovent, on s’uneixen tradició, festa i representació institucional.

És totalment adequat utilitzar vestimenta de gala, com ara vestits llargs o de nit per a les noies i camisa o esmòquing per als nois. Tot i això, esta elegància no ha de vincular-se necessàriament a l’estètica d’un vestit de núvia ni, en el cas de les més petites, a un vestit de comunió, ja que l’acte no té cap connotació nupcial ni religiosa, sinó cívica, cultural i representativa.

La nit de gala és també una ocasió per expressar la personalitat i l’estil propi de cada pubilla i hereu. Més enllà de patrons marcats per la societat, este acte permet mostrar diversitat, autenticitat i llibertat d’elecció, sempre dins dels mínims de rigor i elegància que l’acte mereix. En els darrers anys, s’ha estès entre les pubilles la tendència d’anar vestides de blanc, però cal recordar que no és cap norma ni condició imposada per l’Ajuntament ni per cap altra entitat.

Cada pubilla pot triar el color i l’estil que la faci sentir més còmoda i identificada amb la seua manera de ser, amb tons vius, suaus, foscos o clàssics.

Esta varietat d’estils enriqueix visualment la festa i transmet un missatge positiu: la bellesa i l’elegància no depenen d’un únic patró, sinó de la confiança i naturalitat amb què cadascú viu el moment. En canvi, els nois —els hereus— ja solen mostrar una major varietat en la seua vestimenta, adaptant el seu estil a la formalitat de l’acte sense caure en uniformitats marcades.

El paper actual de pubilles i hereus: més enllà de la vestimenta

Avui dia, el càrrec de pubilla o hereu hauria de traspassar la dimensió purament simbòlica o estètica.

Anar vestit de gala i lluir una banda no ha de ser l’única funció, ja que això podria reduir la figura a un acte superficial, allunyant-la del seu potencial com a agent actiu dins del poble. Este enfocament permet lluitar contra la idea de la “noia florero” o “miss”, és a dir, la representació basada únicament en la bellesa superficial sense cap altre valor o aportació real.

És recomanable assignar responsabilitats reals i significatives a pubilles i hereus: participar en activitats culturals, socials, esportives o solidàries, col·laborar amb entitats locals, i representar el municipi en trobades institucionals o intermunicipals. Estes responsabilitats ofereixen als joves l’oportunitat de desenvolupar valors com la responsabilitat, el compromís, el respecte i el treball en equip, i de sentir-se part activa de la vida comunitària.

Cal tenir present, però, que assignar massa obligacions podria actuar com un sedàs, desincentivant la participació. Per això, les funcions haurien de ser voluntàries, motivadores i adaptades a les possibilitats dels joves, de manera que mantinguin el càrrec atractiu i accessible, alhora que aportin contingut i significat.

Els últims anys, esta evolució ja s'ha començat a notar, pubilles i hereus fan un parlament la nit de la presentació i col·laboren en el repartiment dels plats de bou al sopar de germanor. Són gestos senzills però significatius, que mostren com el pubillatge pot anar assumint noves funcions i fugir de la banalitat d'un simple aparador.

Cal reflexionar sobre estos aspectes i intentar millorar la figura de pubilles i hereus per portar-la a l'actualitat. De la mateixa manera que s'ha actualitzat la vestimenta, també cal actualitzar els valors associats al càrrec, fent que els joves esdevinguin model i exemple per a les generacions següents, i deixant de banalitzar la figura.

En este sentit, el pubillatge pot convertir-se en una veritable escola de ciutadania i representació, on els joves aprenen a parlar en nom del poble, a transmetre la seva història i a implicar-se en projectes que enriqueixin la comunitat. Així, la tradició guanya sentit i actualitat, deixant enrere la frivolitat i esdevenint una experiència significativa i transformadora tant per a ells com per al poble.

ELECTRO Cop
INSTAL·LACIONS I MANTENIMENTS

Instal·lacions i reparacions elèctriques, d'aigua, de calefacció, aire condicionat i manteniment elèctric industrial.

C/ Valleta, 6 43511 Tivenys 639 36 28 05

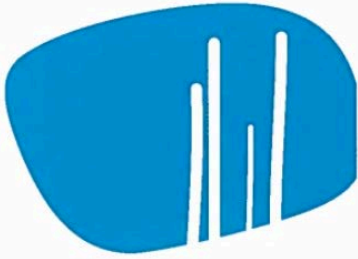
JORDI MARTÍ
construccions

652409119 jmgblaio@gmail.com

FARMÀCIA

L'ASSUT
TIVENYS

fjpiñol

CONSTRUCCIÓ D'EDIFICIS I REALITZACIÓ DE TOT TIPUS DE TREBALLS D'OBRA, CONSERVACIÓ I MANTENIMENT D'EDIFICIS, DE XARRES D'AIGUA I CLAVEGUERAM, REALITZACIÓ DE TRACTAMENTS D'HIGIENITZACIÓ, DESINFECCIÓ, DESINSECTACIÓ I DESRATITZACIÓ.

Polg. Ind. Baix Ebre carrer H Parc. 145-147 · Nau 4
 Tel. 977 59 75 32
 43897 Campredó - Tortosa
 administracio@fjpiñol.com

Tivenys va celebrar Sant Miquel 2025 amb una programació variada i participativa

Les Festes de Sant Miquel 2025 es van celebrar a Tivenys entre el 26 de setembre i el 5 d'octubre, amb una programació diversa que va combinar els actes tradicionals amb noves propostes destinades a diferents públics. Al llarg d'estos dies, el municipi va acollir activitats culturals, esportives i lúdiques que van mantenir un bon ritme de participació i van reforçar l'ambient festiu dels carrers i espais públics. La missa solemne, l'ofrena i la ballada de jotes van tornar a ser punts de referència del calendari, al costat de concerts, activitats infantils i altres iniciatives impulsades per les entitats locals.

Tot i que la meteorologia va obligar a modificar algunes hores i ubicacions, la major part dels actes es van poder dur a terme segons el previst, gràcies a la capacitat d'adaptació de l'organització i del voluntariat. L'Ajuntament va destacar la bona coordinació amb les associacions del poble, que un any més van jugar un paper essencial en el desenvolupament de les festes.

La resposta dels veïns va ser positiva i constant, especialment en les activitats de carrer i les propostes familiars, que van afavorir la participació transversal de gent de totes les edats. L'edició d'enguany també va permetre continuar posant en valor el patrimoni local i el paper de les tradicions dins la vida social del municipi.

Ara que ja ha passat un temps des de la celebració, estes Festes de Sant Miquel es recorden com una edició activa i ben organitzada, que ha contribuït a reforçar el sentiment de comunitat i a mantenir viu el calendari festiu de Tivenys. Les imatges que acompanyen este article n'oferiran una mostra representativa i permetran reviure els moments més destacats d'uns dies que formen part del caràcter i la identitat del poble.

Curiositats de Tivenys: Qui era mossèn Escuder?

Poques persones saben que un dels capellans-poetes més actius de les Terres de l'Ebre del segle XX va néixer a Tivenys. Parlem de Rafel Escuder i Pinyol (1907), conegut arreu del bisbat per la seva activitat cultural i per haver deixat una obra poètica que encara avui es recorda.

Mossèn Escuder es va formar al Seminari de Tortosa durant els anys vint, un moment clau de la Renaixença tortosina, quan molts joves eclesiàstics treballaven per recuperar l'ús cultural del català i impulsar la vida intel·lectual del territori. En este ambient, Escuder es va relacionar amb figures destacades com Mn. Joan Baptista Manyà, amb qui col·laborà activament en publicacions i actes culturals.

A banda de publicar poemes en revistes i llibrets, Escuder va desenvolupar una carrera eclesiàstica important: fou professor de Teologia, canonge i fins i tot secretari particular del cardenal Vicente Enrique i Tarancón en diverses destinacions com

Solsona, Oviedo i Toledo. Tot i això, no va abandonar mai la seva activitat literària.

Entre els seus escrits destaca "La panereta tortosina", un poema publicat el 1928 al Heraldo de Tortosa, on descriu una tradició molt arrelada a les Festes de la Cinta: la preparació de la panereta amb el panoli, flors i puntes, i el valor simbòlic que té dins de moltes famílies tortosines i que us adjuntem.

El poema es va tornar a publicar l'any 1980, ja com a peça de record d'un autor considerat part del patrimoni cultural ebrenc.

Mossèn Escuder va morir a Solsona, on va passar els darrers anys de vida. Malgrat no ser una figura molt coneguda entre el gran públic, la seua obra ajuda a entendre com molts tivenysencs i tivenysenques van contribuir al despertar cultural del territori durant el segle passat.

88

Al forn

Al hora de fe'l panoli,
aquell forn pareix un àrna;
una entra, l'atra surt,
esta crida, tothom xarra.
Alló sembla un gran estrado
ahon si estés fent ball de gala.
Elles van arromangades
i en la cara enfarinada,
donant voltes, pegant salts,
atansant lo que'ls demana
la Coquellera...
—Tu, l'oli,
lo vimblanc, la saliàndra...
la farina...! Au, amassa,
Hasta que estigue ven forta,
s'ha de revoldre la pasta.
¡Ale! Aneus rellevant
que aixó es faena pesada,
i se'n han de fe deu robes.
—¿Ya tindrém prou oli, Masa?
—¿Que no n'hau portat cinc cantes
—Si. Ya no'm recordaba
que entra mitj cante per roba.
—Depresa que'l forn se'n passa...
Alló es de vore, manets.
La Majordomesa, malda,
les sacristanes se'n riuen,
lo forné, crida i s'enfada,
pero s'acaba rient
perque Quiqueta l'Angápa,
que es un verdade dimóni,
li diu alguna matxada.
La Coquellera pregunta
mentres va pesant la pasta:
—¿Quantes n'hai de fé de cinc?

¿I de deu?

—Aixó hu sap l'Agna,
que ella es la que ha fet la llista.
—¿Aon es, esta mosca bauba?
—Está allá en los sacristans
que colen més saliandra
i matafaluga.
—Cúrrrri,
ves tu mateixa a buscarla,
no t'antretingues, ves, moitet...
—¡Agnaaaa!
—¿Que li vols al Agna?
¡Maneta, quin piulet tens...!
—La Coquellera't demana.
—¿Que volia, sinyó, eixa?
m'ha dit Pepa que'm cridava.
—¿Quantes cases hi han de cinc?
—Lo menos doscentes coranta,
i de deu unes tres centes.
—Si que anat be enguany la capta
—Si vols replegá dinés,
que capte una cara guapa.
—¿Que hu diu per mi?... Xica siiii
ya me l'hai tret la llaganya.
—¿Cases de cinc i de deu!
—¿Que vol di aixó, aixi com ara?
—Sembles del Mas, tu també.
Aixó vol di, que hi ha casa
que sols te dona cinc centims,
i que'n dona deu un atra
cada dumenge quan vas
per la festa a fer la capta.
Se fan coques de dos mides,
una més grossa que'l atra.
Les menudes, als de cinc,
i als de deu. ¿Hu has entés ara?..--

Lo forné va paleixant,
ja casi'n té una fornada...
Ara'n trau pera fé'l tast...
—¿Coca fina i regalada!
tasteula, ya me hu direu,
i aixó que no está ensucrada.
—¿Ya hu fet la del sinyo Bisbe?
—M'apareix que la fan ara.
—Pens su en la del sinyo Alcalde.
—En tot' pensem, sinyo Candia.
—Poseu-li papabenet,
i a n'estes, papé de barba,
pera'ls demés tan si val,
ya es bó lo papé d'estrassa.
—Xiques, ¿me necessiteu?
—¿Molta presa portes, Agna?
—M'hai d'amaní les vasquinyes
i arreglar-me la gandaya,
que me l'han dut sense flocs.
—Que'm vaigues ben aseada.
—Crec que no'm mancará un pero
—Mol rebé i aixi m'agrada,
que tinguessen punt i gust,
fer-hu mal fet, no te gracia.—
Mentres tant los sacristans,
van carreixant cap a casa
dels Majordoms los panés,
que porten ansa pel ansa,
del panoli trencallós,
llepoia regalada,
«coques de pasta devina»,
com día Mariano *Manta*,
coques que's repartiran
en molta bulla i gatzara,
entre sons d'alegres músiques,
entre'ls xilliits de la gaita,

per les xiques tortosines,
les més hermoses del mapa,
lo dumenge dematí
después de missa cantada.

Lo repartiment

¡Mirévoles be, son elles!
¡Son les belles sacristanes!...
Flors del jardí de la CINTA,
al mon no ni han de més guapes,
ni en més rumbo ni més salero,
més gracia i més recatades.

Tenen de les andaluges
lo garbo, sal i donaire,
la dolçesa del parlá
li envejen les valençianes
i cares de tortosina
sols ne voreu entre'ls angels...

Van vestides de pagesa,
de pagesa de les d'antes.

Van a repartí'l panoli.
Mireulos les arracades,
les faldetes, la gandaya,
lo debantal, les sabates,
lo justillo, la panera,
lo mocadoret, les calses,
tot es propi, tot s'ajusta,
tot servix per dá realçe
a sa bellesa i bon gust,
en quins sentiments ya naixen.

Sedes, or, velluts, pontilles,
tot lo hermós sembla que's fasse
sols perque les tortosines
quan van al panoli hu gasten.

Aquella d'allá es Cinteta,
la de les fresques rialles;

dú arracades de llechsins,
de florinets fabricades,
lo menos valen sis onces;
no'n trobarieu d'iguales.

Candia les dú de la creu;
son mol bones arracades,
adornades de granats;

Yo no se com se li aguanten
sense esgallar-li l'orella,
pues als muscles li descansen;
també son de florinets.

Les que llúixen les atres,
son també de gran valor.

Les de Tona la de Palles
se diuen de velluguets,
avuy, ya no'n queden gaires.

Les de la Maijordomesa,
fetes de dobles de quatre,
son de les de sis ametles.

La que no porta arracades,
dú botons del ciprerét,
com Quica; los de les atres
son dels de la galeria,
i aquelles pedres tan maques
se diuen pedres de Roma.

Arrepareu les gandayes.
Totes son de punt de seda.

¶— ¡Maneta, quins flocs més amples!
Candia la dú coló rosa,
Tona la porta granate,
la de Cinta es de blau cel.

—Totes mol garrides, manes.

—Xica, mira quins justillos.
¿No veus quines flos més maques?
Tots fets de seda i tots negres,
com los devantals.

—Les randes
dels mocadoret del coll,
deuen valé un munt de xapes,
son fines com les que duen
als llençets, alló en que's tapen
lo pit perque nois ambrute
lo panereta al roçarles.

Faldetes de seda criúa,
totes de flos rameijades,
verdes, blaves, roijes, lila,
de vellutets beteijades.

Sabates de rompecotxe,
o de vellut, escotades,
en grans hevilles de plata
de puntilles voreijades.

Les calses, blaves de seda,
algunes les porten blanques.

Molta riquesa, molt gust,
molt de rumbo unes i atres,
pero lo bó es lo conjunt;
nirévoles ben mirades,
sols lo pincell d'un Cerveto,
es digne de retratarles.

Aquells ulls com a *luceros*,
labis encesos, dents blanques,
nassos arromangadets,
de clavells i llet les gaites,
pit valen, trinxa estreteta
i peus que no'ls veus quan xafen,
airoses, vellugadisses,
rialles, series, castes.

Ya surten, ya rom la gaita,
lo tabal sembla trencarse,
los musichs van afinant.

Aparteus, dixem que passen.
Van davan la comitiva

90

mocadó de punt, gandaia
i un brot de rosa al pit,
me recorden les matrones
que ab fé i valor inaudit
van llibertar a Tortosa
del pes dels moros iuics...;
aquells nens i aquelles nenes
que encar guarden de l'Empir
les faccions i l'innocencia
que's fon en tendre somris,
en ses mans ab la *bandeja*
la *limosna* recullint,
no semblen los que baixaven
ab la Cinta Serafins,
buidant faldades de roses
i llançant cantic divins
pel aire, carrers i temple
en la més ditxosa nit...?
aquelles coques en sucre
que *nos* fan llepar los dits,
ab sa dolçó casolana
i rossó dels dematins,
de nostres sembrats me parlen,
del secá i del regadiu,
de la suhó derramada
del front de nostres marits,
de les cançons de la sega,
de les remors del moli...,
del forn... (on solem les dones
passá'l milló dematí,
posant un jac a fulana,
a sotana compadint...)
i aquella *limosna* santa
que a nostra Verge oferim
no es símbol d'aquell amor
ab quals fibres en l'Empir,

en paga d'amor, un día
nostra Cinta'ns va teixi?
Lo panoli de la Cinta
me'n retorna'l record viu
d'aquelles festes simpàtiques
de carré que van morint,
avuy que l'ona gelada
de la moda'ns invadix:
del «de Garrofé» me parla,
junt amb el «de Remolins»...;
d'aquell «*¡qui pot més a veure!*»
que alça l'amic competir...
¡Qué me'n evoca de coses,
totes tan dolçes per mi!
Panoli, costúm hermosa!
seguix lo teu curs, segnix...
Cantáulo vatros, poetas,
que'l gran sabeu enaltir;
los pintors donan-li vida
en lo llenç ab colors fins!
Panoli, costúm sagrada!
ara que'l bó s'esvaix
i'l mal de tot s'apodera,
com record al menos viu,
record del gran patriotisme
i la fé dels tortosins!!

Rafel Escudé Pifol.

Tivenys (Tarragona).

QUANTES IMATGES VEUS DE CADA?

C	L	P	F	A	N	T	Q	P	C
A	D	E	S	P	E	L	M	A	A
G	E	S	P	C	U	P	L	A	M
A	L	T	O	N	L	V	A	R	P
N	R	E	F	U	E	H	N	D	A
E	A	L	D	R	S	O	S	A	N
R	I	R	A	F	A	A	G	L	A
F	F	T	O	R	R	O	N	S	L
Z	S	I	R	A	D	E	E	R	R
M	Z	Ó	F	I	B	O	L	E	S

TROBA LES PARAULES

- CAMPANA
- TÍO
- ESPELMA
- CAGANER
- ESTEL
- TORRONS
- BOLES
- NEULES

Iniciem un nou curs escolar

Hem iniciat un nou curs escolar, amb nous alumnes, noves famílies i nous professors, als quals els donem la benvinguda i desitgem a tothom un bon curs escolar.

Pel que fa a la Junta Directiva de l'AFA, s'ha renovat parcialment, i queda formada pels següents membres i càrrecs: Marta Mauri Cañadó (Presidenta), Paula Miró Beltran (Secretària), Núria Rodríguez Tarrason (Tresorera), Eva Roig Marqués (Gestió del menjador escolar), i amb els càrrecs de vocals: Sara Fons Barberà, Pilar Coll Garcia i Hajar Zargui El Mohammady. Aprofitem aquets espai per agrair la tasca desenvolupada pels anteriors membres i donem la benvinguda a la nova membre.

A l'escola s'ha celebrat la festa de la castanyada, i l'AFA hi hem col·laborat amb l'adquisició de les castanyes, per a tot l'alumnat, professors i famílies, que les han pogut gaudir juntament amb el panellets que han fet a l'escola, després de les fantàstiques actuacions musicals dels alumnes.

Un any més, l'AFA ha organitzat la festa de halloween "truco trato", on xiquets i xiquetes terroríficament disfressats i seguint el recorregut marcat per diferents cases han rebut lllaminadures i caramels, amb la novetat que aquest any han estat comprades i distribuïdes per l'AFA.

Aprofitem per informar que durant aquest curs l'AFA continuarà comprant els bitlles dels autobusos per a les sortides escolars dels alumnes.

Associació de Dones de Tivenys

Des de l'Associació de Dones volem agrair la vostra participació al bingo popular de les Festes Majors!

Aquest any vam aconseguir recaptar 635,60 € per a La Marató de 3Cat, que enguany destinarà els fons a la recerca per a la cura del càncer.

Al mes de juliol, també vam celebrar el sopar i la revetlla, on vam gaudir d'una nit plena d'entreteniment, música i bona companyia.

Moltes gràcies a tothom per la vostra col·laboració i suport. Sense vosaltres, res d'això no seria possible!

L'Ebre canta les paraules perdudes: un projecte musical rescata la memòria oral

Música popular, cultura tradicional i lèxic oblidat es fusionen per reviuir la vida dels nostres avantpassats a les Terres de l'Ebre.

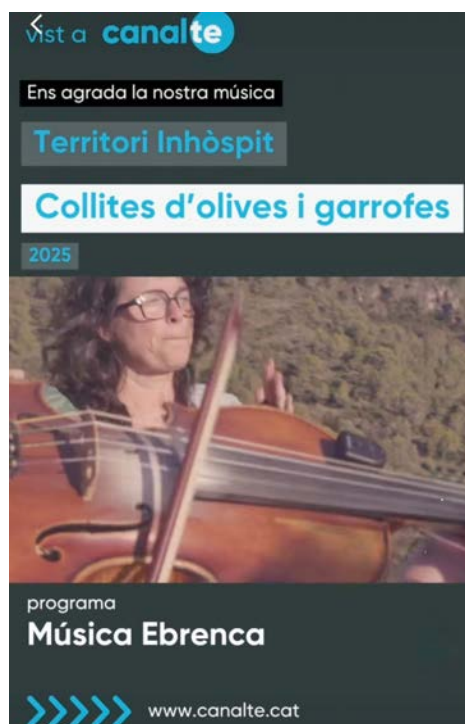
El patrimoni oral i musical de les Terres de l'Ebre brilla amb una nova llum. El passat 30 d'octubre, es va estrenar a Canal Terres de l'Ebre, dins del programa "Música Ebreca", un projecte cultural que és un autèntic homenatge a la vida d'abans: la unió de la música popular, la cultura tradicional i el rescat de les "paraules oblidades" del dia a dia.

Ideat i dirigit pels responsables del Centre d'Estudis Territori Inhòspit, el projecte ha comptat amb la col·laboració musical de la cèlebre Rondalla dels Ports i la realització audiovisual de Films Nòmades. Aquesta iniciativa ha estat possible gràcies al suport econòmic del Consorci per al Desenvolupament de les Comarques del Baix Ebre i Montsià.

L'enregistrament es va dur a terme a la finca de Busan, un escenari que evoca la manera de viure rústica dels nostres avis. L'objectiu ha estat posar en comú la quotidianitat dels avantpassats a través de cançons amb lletres riques en lèxic antic.

Els quatre temes enregistrats aborden aspectes clau de la vida rural: disputes entre veïns, collites d'olives i garrofes, festejos i relacions amoroses i pastors i ramats.

Aquest projecte es consolida com una eina vital per a la preservació de la identitat ebreca i un recordatori melodiós de les arrels del territori.

Ballades de La Gandaia arreu del territori

Estem orgullosos de portar la Jota de Tivenys als nostres pobles veïns i poder-los mostrar aquest ball que tant ens identifica.

Vam començar a Tivenys el 18 de gener ballant per Festes de St. Antoni. El 6 d'abril vam participar a la 13ena trobada de grups de Jota a Caseres. El 27 d'abril vam organitzar una representació de jotes dintre del marc de Firarrels a Tivenys. El 17 de maig anàrem a la Trobada d'Amposta Jota Viva. El 7 de juny ballàvem a la Trobada de jotes a St. Jaume. El 8 de juny mostràvem la nostra jota al Pinell de Brai. El 5 de juliol vam ser convidats per l'Esbart Dansaire Rapitenc a ballar a la Ràpita. El 6 de setembre vam gaudir de la trobada amb els amics de Deltebre. I el 20 de setembre vam disfrutar per primera vegada de la Trobada a Godall.

I per tancar la nostra participació anual de jotes, el 3 d'Octubre vam tenir el goig d'acompanyar a Pubilles i Hereus per les Festes Majors de Tivenys.

Esperem tenir també un 2026 ple de música, salut i jotes.

Més que una penya

El barcelonisme tivenyenc que uneix amistat, passió i poble.

Ser del Barça és molt més que seguir un equip. És creure en uns valors que van més enllà del futbol: l'esforç, l'amistat, el respecte i la il·lusió compartida. A la Penya Barcelonista de Tivenys aquests valors prenen forma cada vegada que ens reunim per viure un partit, organitzar una activitat o simplement compartir una estona entre amics.

Som una família que, com el Barça, vol fer les coses amb esperit de superació i compromís amb la gent del poble. Formem part d'una comunitat que estima, comparteix i creu en allò que fa.

Aquest esperit s'ha fet especialment visible enguany, quan el nostre president va ser el pregoner de la Festa Major. Un reconeixement que ens omple d'orgull i que simbolitza la connexió entre la Penya i el poble.

Perquè, al cap i a la fi, ser del Barça i de la Penya és això: viure-ho amb passió, compartir-ho amb la gent que estimes i sentir que, a Tivenys, també som més que una Penya.

Motoclub Moto-Motor

Moteres i moters, veïns i veïnes, una nova edició de Lo Pregoner ens permet posar en valor les activitats del Moto-Motor Tivenys i compartir-ho amb tothom.

Aquest 2025 ha estat un any ple d'activitats i èxits. Els nostres pilots han destacat portant el nom del Motoclub i de Tivenys arreu del país. Un dels moments més especials va ser la tradicional Motorada de les Festes Majors, amb més de 60 participants, recorregut de 60 km, la volta pel poble, curses de lents i de cambres al parc municipal i el tradicional vermut popular. Acte on es va premiar amb pernils al pilot amb la moto més antiga i als guanyadors de les diferents probes. Com sempre, volem agrair la col·laboració de l'Ajuntament de Tivenys.

En competicions individuals, Miquel Espinós ha aconseguit destacats resultats com: Un segon lloc al Mototerra de Roquetes, dos primeres posicions en curses del campionat Valencià Senior C i diversos tercers llocs a Navarra, Lumbier i Astúries. Per altra banda, Alex Combalia també ha brillat, amb una 3a posició a l'Aldea, una 1a posició a Santa Barbara i una bona qualificació, tot i patir una caiguda, al Mototerra de Roquetes.

El Moto-Motor Tivenys segueix treballant per promoure el món del motor al poble, organitzant activitats que uneixen la comunitat i fomenten la passió per les motos. Ja pensem en el 2026 amb ganes de nous projectes i aventures.

Gas i molta salut!

Tallers per a la gent gran a Tivenys

Gràcies a la col·laboració entre la Creu Roja i l'Ajuntament de Tivenys, amb el suport de la Diputació de Tarragona, s'han realitzat tres tallers d'activitats per a la gent gran del poble (majors de 65 anys).

Els tallers van tenir lloc els dies 17 i 31 d'octubre i 14 de novembre, amb les següents activitats: exercicis de força, tècniques de relaxació i ioga en cadira i respiració. Tots van tenir molt bona acollida entre els participants, fomentant la salut, la socialització i el benestar de la gent gran del municipi.

Esta iniciativa forma part de l'esforç per acompanyar la gent gran i contribuir a millorar el seu dia a dia.

Converses: voluntariat per la llengua a Tivenys

El proper 2026, Tivenys tornarà a acollir el projecte "Converses", impulsat pel Consorci per a la Normalització Lingüística. Esta iniciativa permet als participants conèixer millor la llengua catalana i compartir converses en un ambient amè i proper.

Totes les persones interessades, tant per participar com a aprenents com per actuar de voluntaris o voluntàries, es poden inscriure a l'Ajuntament de Tivenys.

Un any més, el projecte contribueix a fer del poble un lloc més cohesionat, on la llengua esdevingui un nexa d'unió entre veïns i veïnes.

Solidaritat i tradició en la diada de Sant Miquel

Tots sabem que el dia del nostre patró aquest any no es va poder celebrar el dia que tocava, degut als aiguats que van afectar aquell dia les nostres comarques. Però tot i les inclemències del temps, la gent del nostre poble no va deixar de celebrar la festa de Sant Miquel el dia després, el dia 30 de setembre, i ho vam fer amb devoció i molta fe en el nostre Sant Patró.

La missa solemne va donar inici a tota una jornada plena de celebracions. Una Eucaristia participada per la gent del poble, pubilles i hereus i la corporació municipal.

Després de l'Eucaristia, la processó amb Sant Miquel va recórrer els principals carrers del poble.

Però un dels altres actes que és tradicional al nostre poble és l'ofrena de flors i fruits que les entitats del poble i tots aquells que volen participar, porten a terme dintre de les festes. És més que un gest dintre del ventall d'actes que hi ha en les festes, però un gest que diu molt del nostre poble, perquè és un gest de generositat envers d'aquells que menys tenen. I aquest any, va ser la casa d'Acollida i Càritas, on van anar destinats tots els aliments recollits en l'ofrena de Sant Miquel, que tot i l'aiguat, la generositat del poble de Tivenys no va quedar aigualida.

Podem dir, que un any més, solidaritat i tradició han marcat una diada tant important com és la de Sant Miquel.

Donem la benvinguda...

A la nova tivenysana *Aran Ventura Marqués*, filla d'Anna i Joan, que va nèixer el 05-06-2025

Al nou tivenysà *Fèlix Daniel Tunwell Barberà*, fill d'Esther i Christian, que va nèixer el 25-08-2025

A la nova tivenysana *Emma Vicente Barberà*, filla de Lorena i Jaume, que va nèixer el 23-10-2025

A la nova tivenysana *Maria Andreea Albu*, filla d'Ana i Marian, que va nèixer el 05-11-2025

Ens acomiadem de...

Juan José Barberà Beltran, nascut el 25-11-1958, ens va deixar el dia 17-07-2025.

Maria Pilar Mauri Martí, nascuda el 14-10-1952, ens va deixar el dia 31-07-2025.

Pilar Calderó Beltran, nascuda el 24-01-1940, ens va deixar el dia 03-08-2025.

Antonio Piñol Carles, nascut el 12-04-1938, ens va deixar el dia 05-08-2025.

Juan José Borràs Piñol, nascut el 10-09-1951, ens va deixar el dia 31-08-2025.

Mre Carmen Piñol Montardit, nascuda el 11-09-1945, ens va deixar el dia 28-09-2025.

José Maria Solà Gas, nascut el 22-06-1960, ens va deixar el dia 25-10-2025.

José Maria Pino Parera, nascut el 10-01-1961, ens va deixar el dia 01-11-2025.

Agusto Budinich Rodriguez, nascut el 19-06-1938, ens va deixar el dia 3-11-2025.

Que la terra els sigui lleu.

Atletisme

Per Lara Melich

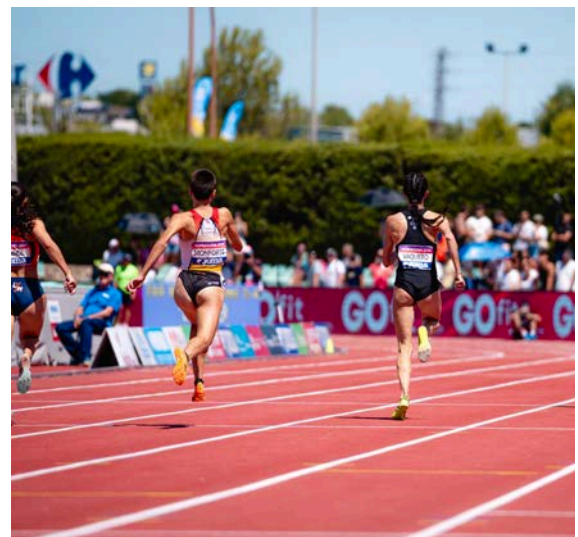
L'atletisme local continua sumant èxits amb resultats destacats en campionats catalans i estatals

El cicle de competicions en pista a l'aire lliure va finalitzar el passat mes d'agost, amb les actuacions destacades dels germans Monforte Melich. Pau va signar una de les seves millors actuacions de la temporada al Campionat de Catalunya Sub-20 disputat a Sabadell, on va obtenir una meritòria 7a posició en la prova dels 200 metres, marcant una magnífica millor marca personal de 22.78. Aquest resultat confirma el seu progrés constant i el situa entre els joves especialistes més prometedors de la categoria. Per la seva banda, Laia continua sumant fites importants en el seu calendari esportiu. En el Campionat de Catalunya Absolut celebrat a Mataró, va aconseguir una excel·lent 6a posició als 400 metres, amb un registre de 55.91. La seva presència no es va limitar a l'àmbit català: Laia també va competir al Campionat d'Espanya Absolut, disputat a Tarragona, on va ser 19a en els 200 metres amb una marca de 24.55.

Pel que fa a l'inici del cicle de tardor, l'atleta Marcel Beltran comença la temporada participant a la Milla del Perelló, arribant a meta en 5a posició en una cursa d'alt nivell.

També cal destacar les noves incorporacions tivenxanes al Club d'Atletisme Terres de l'Ebre. Lara s'ha iniciat en el grup d'especialització, coneixent les diferents disciplines d'aquest esport. Rosa i Aurora acompanyen a Clara en el grup de benestar, perquè no tot és competir, també es pot practicar atletisme per cuidar-se, socialitzar i gaudir d'una bona salut física i mental.

Esperem el debut dels atletes més joves en els propers campionats territorials, milles i cross.

**BAR
MONTO**
Tivenys

 646323181

 C/TORTOSA 61

FABIAN PELLISA
Obres

Tel.
663 283 906

Aliments ultraprocessats: per què convé reduir-los i com fer-ho sense complicacions

En els darrers anys, els aliments ultraprocessats han anat ocupant cada vegada més espai al nostre dia a dia. Són productes molt elaborats industrialment, amb llistes d'ingredients llargues i sovint plenes d'additius, edulcorants, colorants o greixos poc saludables. La brioixeria, les galetes, els cereals ensucrats, els refrescos, els snacks salats o molts plats precuinats en són exemples habituals.

Cada vegada hi ha més evidències que relacionen el consum freqüent d'ultraprocessats amb problemes de salut: augment de pes, risc més alt de diabetis, tensió elevada i una alimentació generalment més pobre en nutrients essencials. Són productes molt palatables —ens conviden a menjar-ne més del compte— però sacien poc, cosa que facilita que acabem consumint més calories sense adonar-nos-en.

Això no vol dir que calgui eliminar-los del tot. Formaran part de la nostra vida de tant en tant, però convé que no siguin la base de la nostra dieta.

Com podem identificar-los?

Un truc senzill és mirar la llista d'ingredients: com més llarga i complicada, més probabilitats que sigui un ultraprocessat. Si hi trobem noms que no faríem servir a casa, és una pista clara.

També cal anar amb compte amb productes aparentment saludables —barres “fitness”, sucres envasats, pans embolicats— que sovint són igualment molt processats.

Reduir-ne el consum no ha de ser complicat ni car. Alguns petits canvis poden marcar la diferència:

- Prioritzar fruita de temporada, fruits secs naturals o iogurts amb fruita en lloc de snacks dolços o salats.
- Optar per esmorzars senzills: pa integral amb tomata i oli, formatge fresc, o una peça de fruita.
- Donar més protagonisme a plats ràpids i nutritius: truites amb verdures, llegums cuits combinats amb hortalisses, o amanides completes.
- Reservar els precuinats per ocasions puntuals i triar aquells amb menys additius.

A Tivenys i a la nostra comarca disposem de productes frescos i de proximitat que poden ajudar-nos a recuperar una alimentació més natural. Tornar a posar al centre aliments senzills —verdures, fruita, ous, llegums, peix i carn de qualitat— és una manera efectiva i accessible de cuidar la salut.

INSTAL·LACIONS MUNTATGES

Instal·lacions
EUGENI

CALEFACCIÓ
GAS, RECS...
AIRE CONDICIONAT

ELECTRICITAT
FONTANERIA

Tel. 977 496 112
Capdevila, 64
43511 Tivenys

LLIBRE ESPORT CANADÓ

LAVANGUARDIA

LLIBRE · SPORT

CANADÓ

AV. GENERALITAT, 5 - Tel. 977 496 123
TIVENYS

La polarització social i les xarxes: un repte per a la convivència

Pili Coll García - Psicòloga

La polarització social ha augmentat en els darrers anys, i les xarxes socials hi juguen un paper central. El que abans podia ser una conversa matisada en un espai de trobada, sovint es transforma a internet i cada vegada més a la vida real, en un intercanvi d'idees extremes, on sembla que només hi hagi dues opcions possibles. Hem perdut els grisos?

Aquest fenomen no és casual. Les xarxes socials estan dissenyades per retenir-nos el màxim temps possible, utilitzant mecanismes similars als que generen addicció. Les notificacions i els "m'agrada" actuen com petites recompenses que activen els circuits cerebrals del plaer i ens porten a consultar-les compulsivament. A més, els algoritmes prioritzen els missatges que desperten emocions intenses —ràbia, por o indignació— perquè són els que mantenen l'atenció. Si, el producte amb que guanyen diners les xarxes socials és la nostra atenció, per això no paguem, perquè el producte som nosaltres.

Això té conseqüències importants. Ens exposem sobretot a continguts que reforcen les nostres creences, caient en el biaix de confirmació i veient "l'altre" com una amenaça. Emocionalment, aquest cicle pot generar ansietat, irritabilitat i una sensació constant de confrontació cada vegada en més àmbits i moments de la nostra vida. A nivell comunitari, dificulta la cooperació i debilita la confiança entre veïns, entitats i col·lectius.

Què podem fer? No es tracta de rebutjar les xarxes, sinó d'aprendre a utilitzar-les amb més consciència. Posar límits de temps, diversificar les fonts d'informació, contrastar notícies i mantenir espais de trobada presencials són estratègies senzilles però efectives. Escoltar activament i respectar la diferència són claus per reduir els efectes negatius de la polarització.

Finalment, cal mirar-nos també a nosaltres mateixos: tendeixo a buscar només allò que confirma el que ja penso? Em costa escoltar opinions contràries sense irritar-me? Tot i que em presenten arguments sòlids em costa acceptar-ho i canviar d'opinió? Fer aquest exercici d'autoreflexió ens ajuda a detectar la nostra pròpia rigidesa i a construir una mirada més flexible. Des d'aquest punt de partida personal, podem contribuir a una convivència més sana i equilibrada sentint-nos millor dins la nostra comunitat, el poble on vivim.

Gràcies!

Amb esta edició ens acomiadem de Lo Pregoner.

Ha estat un projecte nascut de la il·lusió i construït, número a número, gràcies a les aportacions de tantes persones i associacions del nostre poble. Cada col·laboració, cada fotografia i cada testimoni ha ajudat a donar forma a una revista que sempre ha volgut ser un espai de trobada, de veu i de comunitat.

Volem expressar també el nostre sincer agraïment pel suport institucional i econòmic de l'Ajuntament, imprescindible per fer possible cada edició. Ha estat un camí compartit que no hauria estat possible sense la vostra confiança.

Ara, per coherència i responsabilitat, considerem que no podem continuar garantint la dedicació i l'atenció que la revista mereix. Per això hem decidit posar punt final a la nostra etapa al capdavant de Lo Pregoner.

Ens n'anem amb el cor ple d'agraïment: pel vostre caliu, per l'acollida que heu donat sempre a la revista i per estos cinc anys —quinze edicions— que hem tingut el privilegi de compartir amb vosaltres.

Gràcies per haver estat part essencial d'este projecte de poble al que desitgem que continue creixent i fent comunitat.